

Kinesisk gigant fes

Nå er også SF Kino solgt til verdens største kinokjede. – Kan ha konsekvenser for filmmangfoldet, mener forsker.

■ IDA MADSEN HESTMAN

En av Kinas største kinokjeder, Dalian Wanda Group (DWG) vokser seg stadig større. Fra før av har den kinesiske giganten kjøpt opp USAs største kinokjede, AMC Theatres. Tidligere i høst sikret de seg også Europas største kinokjede, Britiske Odeon/UCI, som også vil gå under AMC.

Denne uka ble det kjent at kineserne nå har kjøpt opp Nordens største kinokonsern, Nordic Cinema Group (NCG), som eier Norges største kinoselskap, SF Kino. Prislappen var på omtrent 7,5 milliarder kroner.

Kinesisk-eide AMC vil dermed operere 1000 kinoer med 11000 lerreter i 15 land i USA og Europa.

Størst vekst

– Det var bare et spørsmål om når dette ville skje. Det var egentlig ventet at de større internasjonale aktørene også ville komme inn på det nordiske markedet. Det er en trend at det er den veien dette går.

Terje Gaustad, førsteamanuensis ved institutt for kommunikasjon og kultur ved Høgskolen BI er overhodet ikke overrasket.

– AMC har over lang tid vokst seg store i USA, så det er naturlig at det er blitt kjøpt opp av kineserne. Dette er det markedet med størst vekst de siste årene. AMC har jo også kjøpt opp mye og ekspandert i Europa. Nå skal den nordiske biten ligge under London.

Usikkert film-repertoar

– Når verdens største kinokjede har kjøpt seg enda større, er det noe vi bør være bekymra for?

– Det er ikke så godt å si, men det som er mest spennende å følge med på, er å se om det har implikasjoner for hvordan de programmerer kinoene. Det er klart at de har en tydelig kommersiell tradisjon. Det har jo også SF eller Nordic Cinema Group, men de er tross alt forankret i en skandinavisk tradisjon. Det blir mest spennende å følge med på Norge, og se om vi får endringer i måten SF Kino blir programmert på.

Mer kommersiell film

– Vil eierskapet ha påvirkning på filmsensuren?

– Jeg vet ikke, men jeg tror ikke de vil ha noen påvirkning på sensur. Jeg tror slike ting i stor grad blir overlatt til nasjonal eller lokal ledelse å tilpasse til den lokale kulturen. Jeg tenker mer på hvor kommersielt de kommer til å tenke.

– Er ikke kommersiell filmprogrammering noe som fører til selvsensur, når filmskaperne må følge visse gitte regler for

å få sine filmer på kino?

– Jeg vil ikke kalle det sensur, selv om det kan ha konsekvenser for mangfoldet. Kanskje det blir enda tøffere for de smale filmene, samtidig som det blir enda mer vektlegging av de brede populærfilmene. For det er en tendens vi ser, at disse større filmene blir forsterket med internasjonalt eierskap.

Norsk eierskap faller vekk

En trend Gaustad synes er interessant, er at det norske eierskapet faller bort på generell basis.

– Nå er heller ikke SF Kino norsk, sier han. Han viser til at denne utviklingen med at norsk kino ble solgt til et svensk firma, og nå videre til en kinesisk eier, er noe vi ser hele tiden, også i TV-verden.

” Kanskje det blir enda tøffere for de smale filmene og enda mer vektlegging av de brede populærfilmene.

Terje Gaustad, førsteamanuensis ved Høgskolen BI

– Det kan gå utover eierskapet til genuin norsk kultur, sier Gaustad.

Gaustad tror vi vil se stadig mer til norske versjoner av internasjonale konsepter.

– Vi ser norsk tilpassing til internasjonale måter å tenke på, framfor ideer som har utspring i det norske. NRK som er norskeid, er nå spennende, med satsing på norske serier som «Skam» og «Unge Lovende», mens på den private siden mangler vi

norsk eierskap. Jeg synes det er noe man bør reflektere over.

– Vil bruke sine fordeler

– Kjøpet betyr bare at bransjen konsolideres. Kinodriften har vi drevet med i 125 år, og er dermed en moden bransje. Da må man drive med innovasjon, eller ty til stordriftsfordeler, mener Arild Kalkvik, leder for Norske kinosjefers forbund og direktør for Trondheim Kino.

– I begynnelsen blir det vel «business as usual». Så får vi se, i hvor stor grad kineserne ønsker å påvirke AMC, Odeon og NCG på lang sikt. Før oppkjøpet var AMC størst i verden – og etter vil deres posisjon styrkes ytterligere, så de vil definitivt kunne bruke sine stordriftsfordeler.

Sultne på Hollywood

Dalian Wanda Group har også kjøpt seg inn i Legends, et mindre filmstudio i Hollywood, og kineserne har uttrykt ønske om å også kjøpe seg inn i et av de større studioene. Utviklingen av et stort marked i Østen har i tillegg økt interesse for Hollywood for Kina, mener Kalkvik.

– Fra Kina henter Hollywood en betydelig del av sin finansiering, samtidig som Hollywood tilpasser sine filmer for det asiatiske markedet, blant annet gjennom bruk av asiatiske skuespillere.

ida.madsen.hestman@dagsavisen.no

